

VSOD

Vin & Spiritus Organisationen i Danmark

Forebyggelse

VSOD | Policy Paper | Juni 2018

Forebyggelse

Alkohol er en del af danskernes kultur og indeholder for mange et socialt aspekt i en række sammenhænge. Danskernes alkoholforbrug er faldet med godt 25 pct. fra perioden 2003-2005 til 2016, hvilket betyder, at det gennemsnitlige årlige forbrug nu er på det laveste niveau siden 1970'erne, og samtidig udskyder de unge deres alkoholdebut. Det er dog fortsat vigtigt med en forebyggende indsats, således at alkoholforbruget forbliver på et moderat niveau.

Forebyggende informationskampagner, alkoholfri arbejdskultur og unge, der udskyder deres alkoholdebut, synes at være en del af forklaringen på, at der har været et faldende alkoholforbrug i Danmark gennem de senere år. Danskernes alkoholforbrug er således faldet med godt 25 pct. fra 2003 til 2016 ifølge WHO (2017), og forbruget ligger således under WHO's gennemsnit for den europæiske region.

En målrettet indsats

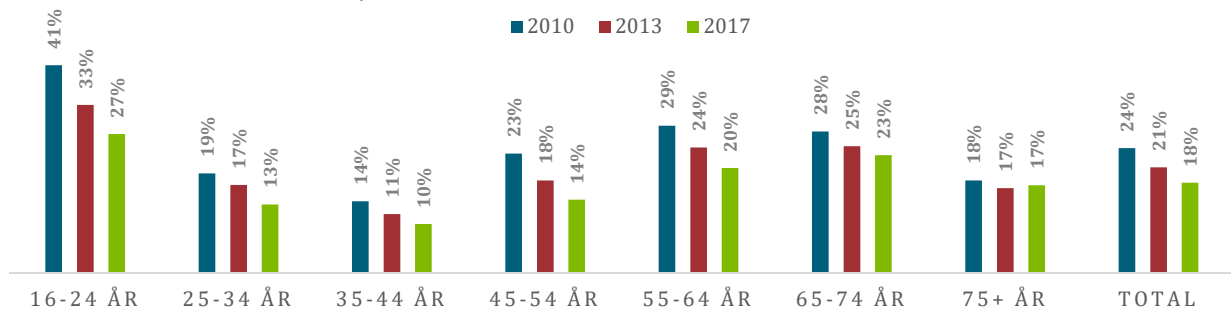
Hovedparten af de danskere, der nyder alkohol, gør det på en ansvarlig måde og i moderate mængder. Der er dog desværre en mindre del af befolkningen, hvor uansvarligt alkoholforbrug eller decideret misbrug forekommer. Set i dette lys er det afgørende, at forebyggelsesindsatsen bliver målrettet den lille del af befolkningen, der har et decideret misbrugsproblem, og bliver målt i forhold til i hvor høj grad, det skaber adfærdændringer i denne gruppe. Omvendt er det vigtigt, at indsatsen ikke rammer negativt i den store del af befolkningen, der har et ansvarligt og moderat forhold til alkohol.

VSOD MENER

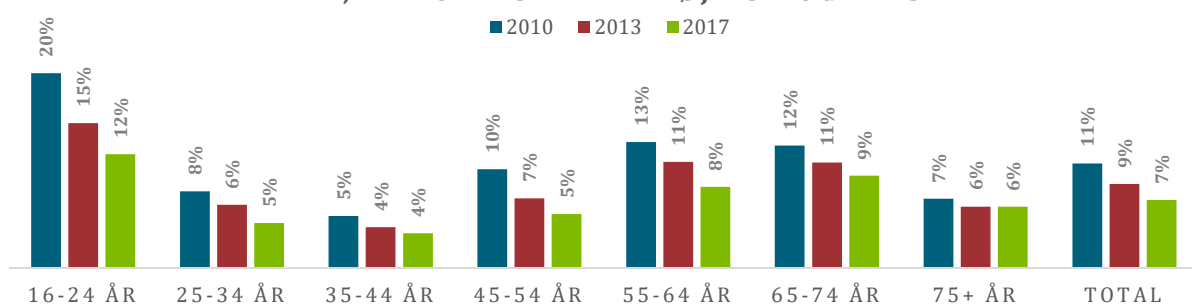
- ✦ VSOD ønsker at fremme et afbalanceret forhold til alkohol, derfor yder VSOD en aktiv indsats via bl.a. Alkoholpartnerskabet, Alkoholreklamenævnet og GODA
- ✦ Hovedparten af danskerne nyder alkohol på en ansvarlig måde og i moderate mængder
- ✦ Forebyggelsesindsatsen skal målrettes den lille del af befolkningen, der har misbrugsproblemer, og ikke ramme de mange, der har et balanceret alkoholforbrug
- ✦ Aldersgrænsen for køb af alkohol skal være 18 år uanset produkt

Ifølge Sundhedsstyrelsen holder 82,4 pct. af danskerne over 15 år sig inden for det anbefalede maksimale ugentlige indtag, mens 17,6 pct. drikker mere end 7 genstande (kvinder) og 14 genstande (mænd) ugentligt, og 6,9 pct. drikker over højrisikogrænsen på hhv. 14 og 21 genstande. Det er især personer uden for beskæftigelse og unge under uddannelse, der ligger over grænsen for højrisikoindtagelse.¹

ANDEL, DER OVERSKRIDER LAVRISIKOGRÆNSEN

ANDEL, DER OVERSKRIDER HØJRISIKOGRÆNSEN

Andelen af danskere, der overskrider Sundhedsstyrelsens risikogrænse i løbet af en typisk uge fordelt på aldersgrupper. 2010-2017.

Alkoholforbruget falder

Alkoholforbruget er de senere år faldet for både mænd og kvinder i alle aldersgrupper. Fra 2010 til 2017 skete der et signifikant fald for alle aldersgrupper. Alkoholforbruget er de senere år især faldet blandt unge mænd i alderen 16-24 år. I 2010 drak 22 pct. af disse over højrisikogrænsen, mens andelen i 2017 var faldet til 11,5 pct. Der ses også et fald i alle aldersgrupper blandt kvinderne, og således er den samlede andel af danskere, der overskrider højrisikogrænsen faldet jævnt med 3,7 procentpoint fra 2010 til 2017, mens den samlede andel, der overskrider lavrisikogrænsen er faldet med 6,7 procentpoint. Tillige har der i perioden 2013 til 2017 været et fald på 2,8 procentpoint i andelen, der jævnligt drikker fem eller flere genstande ved samme lejlighed.

Tal fra WHO (2017) understøtter udviklingen og viser, at det gennemsnitlige samlede alkoholforbrug pr. person over 15 år i Danmark er faldet med godt 25 pct. fra 13,4 liter ren alkohol i perioden 2003-2005 til 10,1 liter ren alkohol i 2016. Således er danskernes gennemsnitlige årlige forbrug på det laveste niveau siden 1970'erneⁱⁱ.

Fælles aldersgrænse på 18 år for køb af al alkohol

Alkohol er et nydelsesmiddel for voksne – ikke for mindreårige. Derfor bør vi hæve aldersgrænsen for, hvornår unge må købe alkohol uanset type til 18 år.

VSOD mener, at aldersgrænsen for køb af alkoholprodukter bør hæves til 18 år uanset salgssted og alkoholtpe. Alkohol er et nydelsesmiddel for voksne – ikke for mindreårige.

I VSOD opfordrer vi til at ligestille alle former for alkohol, hvor der i dag er en diskriminering af de højalkoholdige drikke, både afgifts- og aldersmæssigt. VSOD er fortalere for en fælles aldersgrænse på 18 år for køb af al alkohol. Alkohol er alkohol, og en genstand alkohol har den samme effekt på unge, uanset om den indtages som øl eller en drink.

Aktiv forebyggelsesindsats

I 2014 indgik VSOD et fireårigt partnerskab med Dansk Erhverv, GODA, Danmarks Restauranter & Cafeer, De Samvirkende Købmænd, Bryggeriforeningen og HORESTA. Med en bevilling fra Sundhedsministeriet har partnerskabet siden 2014 lanceret en række initiativer med det formål at håndhæve aldersgrænser for salg af alkohol i butikker og sikre et trygt natteliv for de unge.

GODA, God Alkoholkultur, er et underudvalg i VSOD, hvis formål er at fremme en god alkoholkultur for derved at reducere misbrug. GODA samarbejder med myndigheder, private organisationer og NGO'er om at udvikle kampagner og undervisningsmateriale om forebyggelse af alkoholmisbrug.

Det er vigtigt for vin- og spiritusbranchen, at reglerne for ansvarlig markedsføring af alkohol bliver overholdt. Derfor sidder VSOD i Alkoholreklamenævnet, hvis opgave er at behandle og afgøre klager over markedsføring af alkoholprodukter i Danmark.

ⁱ Sundhedsstyrelsen, 2018, 'Danskernes Sundhed – Den Nationale Sundhedsprofil 2017'

ⁱⁱ World Health Organization, 'World Health Statistics 2017: monitoring health for the SDGs'. s. 207.